

מכתבים

בריו, שהייתה חמישה ציוניידיך לשלום עם היריבים (העולם הזה 910). אבל ברור כי אין לו כל מושג על הנושא, בו הוא מטפל: הפלאחית הערבית אינם מיטיבים לזכור את תכונות אדמת הארץ יותר מאיתנו. יבולות המפוצעים היו ירודים בהרבה מן היבול הסטנדרטי שלנו...

נישואין, או מוות

בוש והיכלמו לכם כל אלה, העומדים מאחורי פרשת משה ברק (שך) כנזיה מפלגתית. מחר ישבות — ובצדק — בחור דתי, אשר לא ירצה להנישא לפי החוק האזרחי!

כרמלה פרק, ירושלים

הטוענים למען נשואין אזרחיים אינם חפ' צים ללכת בדרכי הדתיים, לכפות את דעתם על אחרים. לפי תכניתם, יוכל האזרח לבי חור בנשואין דתיים או אזרחיים, כרצונו.

לשבתתו של משה ברק לא היה כל הצדקה. אני בטוח שאילו היו עורכים משאל עם על חוקהנישואין הקיים, היו הצעות מסוימות לתיקונים בחוק (כגון ביטול האיסור על נישואין נרשם לכהן) וכותב התביעה כלליה, ואילו ה הצעה להחיר נישואייתערובת היתה מתקבלת בי שלילה מוחלטת.

פנחס שורץ, טבריה

קראנו את רשימתו של קרליבך, עורך מעריב, על הצייר משה ברק, ושאלה אותם לנו מקריב, העמר אייפסע בניסיון רציני בחייו? מה לו כי יתעלל בנפש סגולה ובודדת זו בכוח הנשק העיתונאי, אשר ברשותו? מי הוא כי יעז לפתוח את פצעינפשו של האזרח הקטן?

קבוצתקוראים, תל-אביב

פלא לא מופלא

הרשני לפענח לקוראים את הפלא הנדול של חזן הפורים, כפי שהתארם את דבר פירוסם תמונת המלכה אסתר בשכונת לאשה, זמן כה קצר לאחר בחירתה בנשף הלינה למלחמה בי שחפת במלון דן (העולם הזה 909).

לאה אילכסנדרוביץ נבחרה שעה קלה לאחר הצגת יום השבת, אור ליום א', 6.8.55. פעלנו במחירות הבוקר, לפי תכנית ערוכה ובודקה של ראש המלכה, בעודה לבושה בשמלתההכתמה הנבלה במנות אל הסטודיו שלי, מקום של היו עורר, וכל הדוקטורים והמכשירים מוכנים ל תצלוםשער — אותו תצלום שער הנידון כי פלא.

מה שתואר אצלכם כפלא נדול לא היה אלא פרי עבודה מהירה ונפושכת מראש, שכל צלם עתונות ותיק ומוכסה מסוגל לבצע. הנס חיים פיין, צלם עתונות, תל-אביב

השוואה חיובית

הייתי מיעץ לדינה, עורכת המדור רינה יוצאת לקנען להשוות את התצלום שלה עם זה של מרילין מונרו, בטרם תחליט לשוב ולפרסם אותו בעיתון...

יצחק בן-אורי, ירושלים

נא לא לקלל את חברות המערכת. ה' השוואה עלולה לעורר אותה לעזוב את ה' ארץ ולרדת להולנד.

כד הגדלים ויתוכבו

רשימתכם על התחבורת כשבת (העולם הזה 909) איננה מתאימה למציאות. השאלתם את עצמכם מה יהיה על יום המנוחה של נהני דן? האם באמת חושבים אתם שחצי מיליון יהודים נוסעים בשבת? ומתי יראו נהני דן ונוסעיהם את העולם הזה?

ש. אפל, תל-אביב

ההחבורה בשבת אין פירושה שלילת יום מנוחה שבועי. להיפך, היא תאפשר לנצל יום-מנוחה זה ביתר יעילות.

האמת הערומה

הכתבה שלכם על מסכת פורים, שנערכה על-ידי המשמרת הצעירה (העולם הזה 909), הייתה מסולמת מעיקרה: אינכם תובעו כלל קטע בו נלוש דקות, אשר לא היה צנוע ביותר, אך מנוח להשגות כי היתה על השפעה מוזיקה על חברים מבוגרים... מנוח יהיה לראות בפעולה חזיתית זו ניסיון של הדיכוי מן הסוציאליזם: המסיכה לא רק השיגה את מטרתה אלא שכתוצאה ממנה נוספו לנו גם חברים חדשים.

מרדכי קופר, תל-אביב

פגנן החברה

אני קורא את העולם הזה כבר יותר מארבע שנים. עכתיף אחד התחבורת, ואפשר לומר ש' נדלתי על כרכיו, היות וארבע שנים אלו היו בדיוק ארבע שנות לימודי כתיבספר תיכון. לא אחת משתוממים החברה על הדיעות שאני מסלים תוך כדי חיכוכים ולהטיים. עתים גם אני משי- תוסמ. היות ואני מתנגד לדיעות אלו בסתר ליבי, דומה כי הן נחשפו מדי שבוע בשבוע בסתר תת- החברה. עד כאן הכל טוב ויפה. המסקנה אחת היא: יש ויש לכם השפעה על הציבור ככלל ועל הנתער כפרס.

אולם אינו השפעה היא זאת? אתם ממש ועתים, וזה נעשה יותר נרוע מגיליון לניליון. לא אחת כתב לכם קורא: "אני קונה את עיתונכם מדי שבוע ובכל פעם אני מתרגם מחדש. יפה שמכמו! עלו והצליחו!" כנר- את שאני לכם מושג אינו אמת ולזמה במשפטים אלה. הנרוע בכל זה הנה הצניעות הנעשבת מכל גיליון וניליון (או לפחות מן הרוב המוחלט של המאמרים, אשר בו). רוח זו מניעה לשיא במא' מריו חרור האריות של עמוס קינן. היצור הזה מסוגל לחפור לאפס כל דבר בעזרת סינגנון המחפיר, כגיבול. לחיות פינגוון ה"תבחה".

ג. תל-אביב

פארוק וטיוניו בחדר-האוכל

יש לי חבר המשמיע מדי שבוע בשבת ב' צהרים את החומר הקלוקל והזול של העולם הזה. כשאכלנו יחד צהרים בחדר-האוכל השבת חזר כמובן לנושא השמיע עד לפדפי הפרטים את הסיפור על מילני פארוק. סיבכתי אותו ב' היכות והושימהר התבררה לי האמת הערומה: הוא כלל לא קרא את הראיונות עם טיוניו וחזרתי, שהיו לדעתי לא רק מעניינים אלא גם לעודות בעלות ערך רוחני עמוק. אני מספר לכם זאת ליריעת כל הסגובים.

חבר משק

שינוי ערכים

קשה לי להורות שאני משנה את דעתי כל-כך מהר. אולם ייתכן כי עמוס קינן שינה את צורת כתיבתו. על כל מנין, אבקשכם לתקן בשאלון הקוראים, אשר שלחתי לכם, את דעתי על מרו. זה הוא מענין מאד, ונעים לקרוא אותו. גרשון שטרן, קרית-שמונה

שמצדדך

סוף סוף! לאחר שתקפה כה ממושכת שמחתי שוב לפגוש בהדור השמחה על העולם הזה כבשר לראיון של עמוס קינן עם טיוניו. זה מוכיח שרמתכם עלתה לשיא נוסף.

שלום קנלסון, חדרה

אם הדור יחזור להשמיע, אנו מבטיחים לעשות מאמץ ולחזור לקרוא אותו.

מבצע אירגון

אף על פי שאחתי במקצת בהעלאת חתימת השרות, הייתי רוצה לספר לכם על אחד ה' מבצעים המעניינים ביותר שלנו: מבצע "איר- נון".

בשנת 1944, כאשר נחתה היחיד התובלה שלנו בדרכים צרות, מצאנו בדרכים מכוניות מסוארות, שנושאו על-ידי אנשי יושי הרוחים. בכל פעם היה אחד מאיתנו נוהג מכונית כזאת למאסר. מוכר אותה, חזר אלינו במכונית מלאה מ' קאות חרופים ומגדלים ומכיון את שארית ה' כפת. פעם אפילו הצלחנו לסחוב מכונית נ' אלה מסוארת מיון קינן אמריקאי. אני עצמי הסעתי את המכונית למאסר ומכתי אותה. ה' אמריקאים חשדו בנו, אך לא יכלו להוכיח דבר. וכלל נדול. הלא כן?

גימי דלמר, פתח-תקווה

הראשונים, שפתחו במלחמה למען פמל ודגל עברי, היו שני היילים מהיחיד הפראי הבריטי. האחד היה אסתר אופספלד, והשני אני עצמי. התחלנו בפעולה עוד לפני היום לנדור ה' במצ"ם. הפנישה מאיתנו של הוועד שיומנו נתקיימה כפפה רפאל, בתל-אביב. יושבי-הראש היה ד"ר פרנד המנט, שכבש את ה' הנהגה, לוחמי-החזית ואגודת-הקצינים. תוכניתו הייתה פשוטה: יצענו 20 חזילים עבריים למנרש המפורים על מראש צידם, כשעל קובעייה מתי נוסם מנדוד. כלוא יצעד חיל נושא דגל כחול-לבן.

התוכנית הייתה יפה. אולם היא לא יצאה ל' פועל. כי בינתיים הקימו הבריטים את נדודי האפסים והבטיחו להחיר סמל ודגל עברי. מוכן מאליו שהם לא קיימו את הבטחתם.

עורא בן-גמא, חיפה

בעיה עתיקה למדי

הקצות ארבע נתי העורר במכתבו לקוראים (העולם הזה 910) היו הנוניות למדי. פירוטם של דבר שכל כתב צבאי צריך להשתתף ב' פועל בקרבות וכל עיתונאי חייב לעסוק, לפחות מ' זמן מה, במקצוע שהוא כותב עליו. אך האפשר להנשים עצות אלו במציאות? האם גם חבר מערכת העולם הזה, שכבש את ה' על הפריצות (העולם הזה 901-904) עסק זמן מה בפריצות, או בדעיית-חזונות?

כתב צבאי, צה"ל

הכתב המיוחד שתיבר את הדו"ח הנזכר לא התיימר לתאר את רחשי-לבם של ה' נוגעים בדבר בשעת מועם.

טירוף נהדר

ייתכן מאד שמכתבי על שושנה הריצין ועודד מייסטר (העולם הזה 907) לא בא בזמן. ייתכן מאד כי בעוד שני הכרזים דגנים זכר האסון טרי, מחת מכתב זה את עצמי הכרזים והכרזי תיהם של השניים, אולם העובדה שאראה בענין: שושנה ועודד יצאו למות בנות — ללא כל טעם. האם עלינו לעודד גם עשיות צעירים את רים ללכת לנהר כזה?

שמואל ק., ירושלים

...מוטב שתעודדו טיולים למקומות קרובים יותר, כמקום לעודד טיולים למקומות נידחים ה' כרובים בסכנה. אני מציע לכם לפרסם מדי שבוע תוכנית של טיול כל שעות מספר באזורי ירושלים, הנליל, השומרון ועוד. התוכנית צריכה לכלול תיאור מובילים, מענינות, מקומות היס' טוריים ומקומות הניה. מובטחני שבכך תשרתו את עניני הכרת הארץ הרבה יותר מאשר על' ירי הפסד המאנוני לחוסר-היחידות.

א. ס., תל-אביב

למרות הסתמכם לטיולי-מחת אנו מוסיפים לתת את תודנתנו למקוה למסקרת הדרום, אשר עושה את כל אשר ביכולתה. היא למנוע מעשי טירוף נוספים מסוג המעשה שהביא שני צעירים ל' קבר, וארבעה צעירים אחרים לבית-הסוהר.

יעקב בארט, תל-אביב

אוהב-שווא

לאן נעלם המדור אוהב-שווא? אתם נותנים לקוראים שפע של תשכובים וככונים משוטטים, רק לא את המדור אוהב-ב' עליהם. דויד בן-תחומי, תל-אביב

זכה לו, כי בוא יבוא.

ציוני-דרך מטעים

אינני יודע איזה דוקטוראט יש לר"ר א.

הערכת העולם הזה

השבועון הצעיר והמפורסם

FRONTPAGE

השבועון האנני לאינטרנציה

ASIES!

השבועון המפורסם לאינטרנציה

רח' גליקסון 8 תל-אביב. מען חסברקים: 26785. טלפון: 136, 1979. מוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204.

אין מערכת אחראית עבור הפרודות, מלבד עבור פרודות המפרסמות מחד הכותרת "דו"ח לצרכן", "דו"ח למתברר", "דו"ח לנסוע" וכו' המוכנות על-ידי חברי המערכת ונבדקות על-ידי המדור, "דו"ח לבזרה" כולל פרודות מסוג מסלולות וארנונים ציבוריים אשר אין המערכת אחראית לתוכנו ולרעות המוכנות בהן, ושאינן משקפות בשום צורה שהיא את דעות המערכת.

יוס'הולדת הוא תמיד יום עצוב. שוב עברה שנה ואין להשיבה. אולי זו היא אחת הסיבות שבני התמותה משתדלים כל כך לחפז על הטרגדיה הסיודית במתנות-יום-ההולדת, בחגיגות ובמסיבות.

השבוע חוגגת מערכת העולם הזה את יוס'הולדתה החמישי (העתון עצמו הוא, כמובן, הרבה יותר זקן). לכאורה, זהו מעמד משמח. כשעמדנו לפני חמש שנים לפני הברירה: להעני או לא, לא מעטים היו הספקות בלבנו. וכי כיצד יעלה בידינו, חבורת צעירים ללא עורך מפלגתי, כמעט ללא פרוסה בכיס, להקים עתון בלתי-חלוי? והנה קיים העתון, ואם כי הוא הפרולטרי ביותר מבין עתוני הארץ, חסר-רכוש ולבוש בגדי-חאקי, הרי בסיסו הכלכלי מיצק ושוב יקשה על אויביו לפגוע בו במיזון זה.

אולם יוס'הולדת גם אמר שכל אחד מאתנו הודקן בחמש שנים, והנה צרת כה רבים היא חצי נחמה.

חזיתי בעלית שמש יוס'ההולדת מעל הרי מואב. ביליתי יום זה עם 1200 הגדנ"עים שטיפסו על הצוק. כרע עולה על דעתי שהיתה זאת צורה נכונה של בילוי יוס'ההולדת של העולם הזה.

לפני חמש שנים היינו קבוצה של צעירים טריים משורות הצבא, כמעט כולם ירוקים בעסקי עתונות. לא התימרנו ליצור את בטאון הנוער, גם לא בטאון למען הנוער. השארנו נוצה זו לאחרים להתקשט בה. כיום מגיע העתון כמעט לכל שכונת-הגיל, ותופעה רגילה היא שהורים ובנים קוראים את אותו הגיליון. אולם בעצם היותה שייכת ברובה לשכבת-גיל צעירה, עזרה המערכת לשים את הדגש על בעית הדור הצעיר. על שאיפותיו המיוחדות, על גישותיו החדשות. בינתיים הודקנו, כאמור, בחמש שנים. דם חדש נכנס לערכת, ועודנו סבורים כי המתרחש בלבם של תלמידים על פסטיבלי בית-הספר, של חיללים בצופי חיל-הרגלים, של צעירים בסנואט ובמעבדות, הם מאורעות לאומיים הראויים לתשומת-לב ולכיסוי עיתונאי. לכן החלטנו להקדיש את גיליון היובל שלנו לא לשבח עצמנו, כמקובל ביובלי עתונים, אלא לאנשים חשובים מאתנו: לדור הצעיר ביותר הנכנס למערכות המדינה.

רוב בעלית העולם מקדישים ליום אתמול. "ידעה" היא מה שקרה אמש. העתון משתדל כמיטב כשרונו, לספר לך מה התרחש — לא מה שעומד להתרחש. העולם הזה, והעתונים הדומים לו במתכונתם ברחבי העולם, פוסלים גישה זו. בעינינו, כל אשר קרה אתמול חשוב רק במידה שהוא מלמד לגבי מה שקרה מחר. איננו מעניינים במאורעות שהיו, אלא בתהליכים המתבטאים בהם — על מנת לחשב את סיכויי העתיד. במחנה זאת, עתון זה יחיד במינו בארץ. מאחר שהוא עובד על פי תוכנון שמחיל שבועות, ולעתים חדשים רבים לפני שאתה רואה את הרפורטג'ה הגמורה בעתון, מוטל על עורכי לנחש את אשר עומד לקרות בעוד כמה שבועות וחדשים, לשער מה יעמוד במרכו ההתענינות. אין הם משתמשים למטרה זו במגידי-עיתודות, אלא בניתוח שרשרת העיבודות. זהו זמנ מכה לבחירת הנושא המרכזי של גיליון-יובל זה. אנו רוצים להפנות את עיניך אל המחיר, אל העתיד. לכן היה עלינו להציג לך קודם כל את אותם שיעצבו את דמותו של עתיד זה.

דו"ח גדול (ידומני גם מאלף) זה הוא הראשון בסדרה שתשא את השם: זה קרה ב'1975. אחרי שעשינו לך הכרה עם האנשים, נשתדל להוביל אותך למסע אל לב העתיד. אנו נשתדל להביא לפניך, בצורה מיוחדת לגמרי, את אשר עלול לקרות בעוד עשרים שנה, כשאתה תהיה בן — — (למה לנו גלגות סודות?).

אנו כופרים בדעה שישנה גזירה של הגורל, שישינו הכרח היסטורי בהתפתחות המדינה בצורה זו או אחרת. אנו אדונים לגורלנו, לנצחונותינו ולכשלונותינו. זוהי הכרתם הגאה של אנשים צעירים: שבידינו לעצב את עתידנו, לטובה או לרעה. אולם עתידה של אומה גם אינה פרי של קסרייה. מעשינו היום יקבעו את עתידנו בעוד 20 שנה. לכן מוטב לנו לחשוב על מעשינו אלה לאור העתיד שבנינו. זה קרה ב'1975 מצב המדינה נושא אחרים בחובב מספר מוגבל של אפשרויות שהם נושאים בחובם. יציג לך כל אחת מאפשרויות אלה בצורה פלאסטית. על מנת שתוכל לגנש לך דעה ברורה על יחסך כלפיה.

אולם יקרה כאשר יקרה ב'1975, בני שנתון 1940 פלאו בשנה זו ופקיד מכריע. לבנו וצאנו אל מתנם — לא בחילוף אבהו, אלא כמתיחת הכוה לאותם הצעירים אשר כל חייהם לפניהם.

מדוע לא בנו הקנאים את מיבצרים בשדרות-רוטשינד? התלוצץ נער מרמת-יחזון. אחרי מנע מפרך של יום מראש-זוירה למורדות מצדה. אל יארש — עוד קצת — רמזו השלט שצויר על-ידי ליצו כקטע הקשה ביותר של שבי-הנחשים. הווי-הווי — שאנ החר, עת טיפסו עליו אלפיים וארבע מאות רגלי נגרים ונערת, מלך קצוות הארץ, שהשתתפו השבוע במפע הגדול של הנד-ע עורך "העולם הזה", שהצטרף למסע זה. יספר בגליון השבוע הבא על ההתמודדות הגדול עם המוכר והחריים בכתבה המיוחדת.

1200 בנחש

אינני יודע איזה דוקטוראט יש לר"ר א.